

СЕКЦІЯ XXII. КУЛЬТУРА ТА МИСТЕЦТВО

КВЕСТ ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА

Мельникова Владислава Олександрівна

магістрантка факультету мистецтв
Київський університет культури, Україна

Науковий керівник: Крипчук Микола Володимирович

ORCID ID: 0000-0002-1255-7135

канд. мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри режисури естради та масових свят
Київський національний університет культури і мистецтв, Україна

Поняття «квест» завжди асоціювалося з комп'ютерною тематикою. Цей термін відносився до жанру комп'ютерної гри, в якій головний герой, керований користувачем, здійснював ряд послідовних дій для вирішення того чи іншого завдання. Втім, з плином часу процес віртуальний перетворився в популярну і, на думку багатьох дослідників, значно більш цікаву розвагу – квест в реальності. В даний час популярною формою є квест-кімнати (Quest room).

Сучасні тенденції у сценічному мистецтві впливають на пошук нових форм дозвілля. Квест є тією інноваційною формою, яка активно розкриває кордони культурного простору.

Нині популярними є ескейп-рум, квест у реальності, квест-перформанс, екшн-квест, морфеус-квест та хоррор-квест. Слід акцентувати увагу на тому, що організатори ігор в Україні часто плутають морфеус-квест з екшн-квестом. Саме це показав аналіз порталу «Світ квестів». Морфеус – це своєрідний імерсивний театр, дія якого проходить безпосередньо в уяві учасників. В ньому гравці стають головними дійовими особами. Найчастіше всі завдання учасники виконують із закритими очима, основою є психологічний трюк, в той час, коли складовими елементами екшн-квесту є ігровий момент та спортивні змагання, тому його ще називають спортивним квестом.

За специфікою організації сценічного ігрового простору квести наближаються до театралізованого дійства, основою якого є певна структура зовнішньої композиції та внутрішня логіка побудови дійства, декораційне рішення та своєрідна логіка використання предметів. Для внутрішньої композиції квесту «характерна п'ятичастинна побудова, в якій можна побачити незмінну послідовність таких обов'язкових частин, як експозиція, зав'язка, розвиток дії, кульмінація та розв'язка» [1].

Часто запропонованими обставинами є реальне середовище (покинута будівля, замок, фортеця, ландшафт міста і т.п.). Деякі жанри є по своїй суті перформативними і вимагають залучення професійних акторів.

Сюжети квестів бувають різні – іноді потрібно розгадати таємничі загадки, часом розкрити зухвале вбивство або влаштувати втечу з ув'язнення; це може бути участь в пограбуванні або навпаки – спроба врятувати людство від неминучої біди.

Але, незмінним є лише одне – в ході гри учасникам доведеться вирішувати безліч головоломок, знайти відповіді на різні питання і спільно вибратися з ігрового сценічного простору.

Незважаючи на те, що тематика квестів може бути різною, структура залишається незмінною, а саме: введення, створення алгоритму завдань, структура виконання завдань, принципи оцінювання та фінал. Тобто ця структура має як архітектонічну побудову, так і внутрішню композицію, як і будь-який драматургічний твір. Кожний квест має певну тематику яка впливає на вибір жанру, в деяких формах на побудову сюжету. В цьому сенсі «сюжетні ходи можуть бути надзвичайно різноманітні. Вибір їх залежить від теми сценарію, інтенції автора, віку учасників, особливостей комунікативної ситуації» [2].

Побудова ігрового алгоритму проведення квесту, пошук необхідної метафори через предметний хід та декораційне рішення (реальне і штучне середовище) вимагають від організаторів залучення професійних сценаристів та режисерів для створення художнього образу цілісного сценічного продукту (квесту). На думку практиків, саме художній образ є найважливішою складовою будь-якого сценічного твору, носієм якого виступає сценарно-режисерський хід квесту.

Список використаних джерел:

1. Житницький А. З. Драматургія масових театралізованих заходів: навч. посібник. Харків : ХДАК, 2004. 135 с.
2. Основи сценарної майстерності: навчально-методичні рекомендації для мистецьких закладів фахової передвищої освіти / уклад. М. В. Крипчук. Київ : ДНМЦЗКМ, 2019. 30 с.